

TOIMINTAKERTOMUS 1.1.2024 – 31.12.2024**1. Lapin yhteismetsän alueet, osuudet ja osakkaat****1.1. Yhteismetsän alueet**

Lapin yhteismetsällä on maita Rovaniemen, Kemijärven, Kittilän, Kuusamon, Pelkosenniemen, Posion, Ranuan, Simon, Sodankylän, Tervolan, Tornion ja Ylitornion kuntien alueilla. Yhteismetsällä on myös osuuksia Kemijärven, Sallan, Kuusamon, Inarin ja Varejoki-Kätkävaaran yhteismetsiin.

Vuoden 2024 aikana saatettiin loppuun Kenttämaa, Vierto, Lehtelä, Perintölä, Pietarinen 2 ja Jänkävaara tilojen liittäminen Lapin yhteismetsään, yhteensä 560 hehtaaria. Lisäksi myytiin Pellosta, Pelkosenniemeltä ja Tervolasta yhteensä 17 hehtaaria pieniä metsätalouteen sopimattomia alueita lähinnä rajanaapureille lisämaiksi.

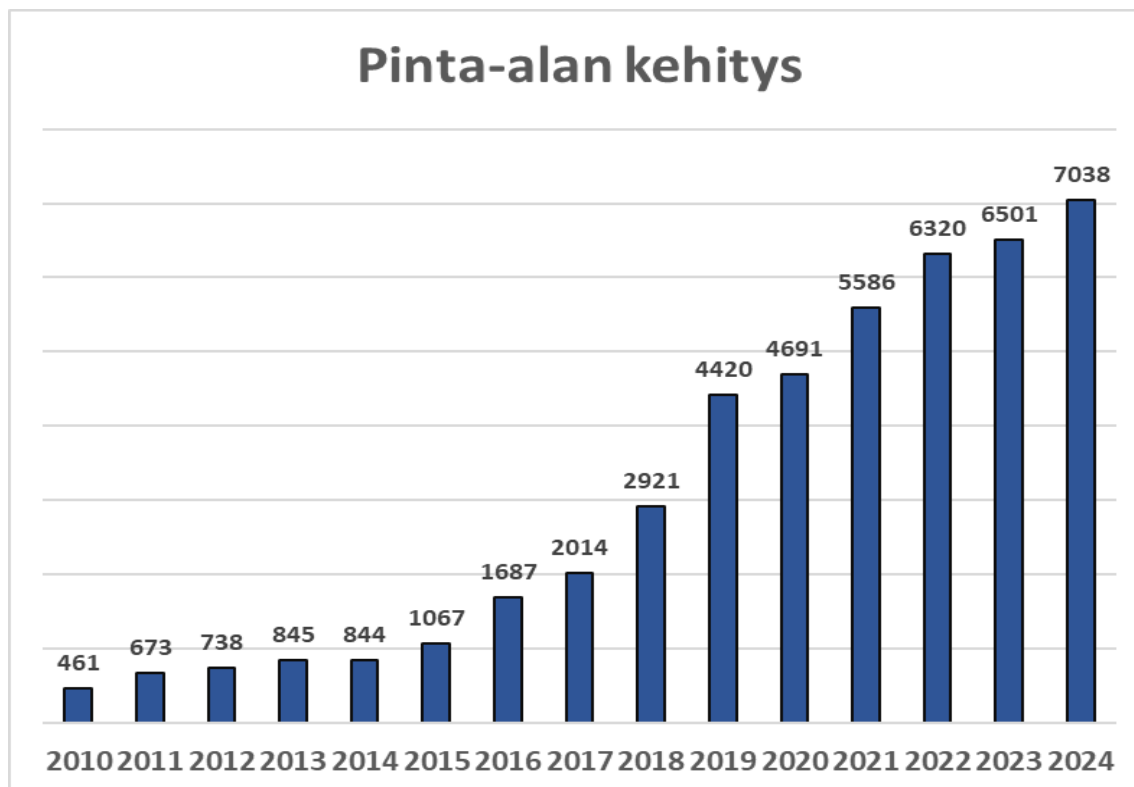
Lapin yhteismetsä oli vuoden 2024 lopulla pinta-alaltaan Suomen 13. suurin (14.s v.2023) yhteismetsä.

Taulukko 1. Vuoden 2024 aikana liitetyt alueet

Kunta	Tila	Pinta-ala, ha	Osuusluku
Pello	Kenttämaa ym	103	474
Kemijärvi	Vierito ym	225	1 365
Pelkosenniemi	Lehtelä ym	136	615
Rovaniemi	Perintölä	46	506
Rovaniemi	Pietarinen 2	26	0
Kemijärvi	Jänkävaara	24	35
Yhteensä		560	2 995

Taulukko 2. Lapin yhteismetsän alueet 31.12.2024

Kunta	Kiinteistö	Pinta-ala, ha
Kemijärvi	Lapin yhteismetsä 320-874-4-1	1 580
Kittilä	Lapin yhteismetsä 261-874-5-1	356
Kuusamo	Lapin yhteismetsä 305-874-11-1	83
Tervola	Lapin yhteismetsä 845-874-2-2	910
Rovaniemi	Lapin yhteismetsä 698-874-5-1	2 400
Tornio	Lapin yhteismetsä 851-874-6-1	462
Pello	Lapin yhteismetsä 854-874-1-2	219
Posio	Lapin yhteismetsä 614-874-1-2	289
Pelkosenniemi	Lapin yhteismetsä 583-874-2-1	259
Ranua	Lapin yhteismetsä 683-874-1-3	37
Sodankylä	Lapin yhteismetsä 758-874-1-3	43
Simo	Lapin yhteismetsä 751-874-1-1	223
Ylitornio	Lapin yhteismetsä 976-874-1-1	112
Osakaskunnan tila	Uusi Ala-Pauna 320-415-53-16	65
	Yhteensä	7 038

1.2. Puusto ja hakkuusuunnite

Vuoden lopussa Lapin yhteismetsän pinta-ala kiinteistörekisterin mukaan oli 7 038 ha (6 501 ha).

31.12.2024 tilanteen mukaan päivitetyn metsätaloussuunnitelman:

Kokonaispinta-ala 7 098 ha. Metsämaata 5 101 ha. Kitu- ja joutomaata 1 763 ha, muuta maata 62 ha
Lapin yhteismetsän kokonaispuusto on 424 000 m³ (402 000 m³). Puuston vuosikasvu metsämaalla on v 2024 laskennan pohjalta 18 000 m³ (17 000 m³) 3,6 m³/ha.

Ainespuun hakkuusuunnite 2024 -2033 on 11 700 m³.

Kehitysluokkien osuudet	31.12.2024	Tavoite
Uudistusalat ja taimikot	22 %	25 %
Nuoret kasvatusmetsät	41 %	30 %
Varttuneet kasvatusmetsät	26 %	30 %
Uudistuskypsät metsät	11 %	15 %
Eri-ikäisrakenteinen	1 %	1 %

1.3. Osuudet yhteismetsiin

Yhteismetsällä on osuuksia Kemijärven, Sallan, Kuusamon, Inarin ja Varejoki-Kätkävaaran yhteismetsiin.

Taulukko 3. Lapin yhteismetsän omistamat yhteismetsäosuudet 31.12.2024

Yhteismetsä	Osuus/ Kokonaisosuusluku	Omien osuuksien arvo, € (*Yhteismetsän arvo)
Kuusamon yhteismetsä	0,1613 / 77,644726	161 300 (1 000 000 €)
Kemijärven yhteismetsä	0,5443 / 50,408806	381 010 (700 000 €)
Sallan yhteismetsä	0,0279 / 40,907071	27 900 (1 000 000 €)
Inarin yhteismetsä	7,762875 / 16087,309	3 105 (400 €)
Varejoki-Kätkävaaran yhteismetsä	80 / 5035	20 160 (252 €)
Osuuksien arvo yhteensä		593 475 €

*Yhteismetsän 1 manttaalin eli osaluvun 1 tai 1 osuuden arvo yhteismetsän oman ilmoituksen mukaan

1.4. Lapin yhteismetsän osakkaat

Vuoden lopussa yhteismetsällä oli 153 osakasta (145). Kokonaisosuusluku oli **44 799 (41 804)**.

Osakastiloja oli 174 (165).

2. Hallinto

Lapin yhteismetsän hoitokunta 20.4.2024 alkaen

Hoitokunnan muodostivat:

Hannu Jauhiainen

Urho Kojo

Jukka Aula

Pekka Miettunen

toimikausi 2023–2024

toimikausi 2024–2025

toimikausi 2024–2025

toimikausi 2023–2024

varajäsen Tuukka Kataja

varajäsen Juha Pohjonen

varajäsen Juha Paksuniemi

varajäsen Tapio Sinkkilä

Hoitokunnan puheenjohtajana on toiminut Hannu Jauhiainen, varapuheenjohtajana Pekka Miettunen ja sihteerinä Jukka Aula. Lapin yhteismetsän hoitokunta on pitänyt 11 kokousta. Kokouksista kuusi oli Teams-kokouksia ja viisi sähköpostikokouksia. Yhteismetsän kirjanpidon on hoitanut MetsäPremium Oy/Pirjo Havia ja tilintarkastajana on toiminut KPMG Oy, vastuullisena tilintarkastajana Juha Väärälä.

Lapin yhteismetsän osakaskunta

Osakaskunnan vuosikokous pidettiin 20.4.2024 Helsingissä MTK:n tiloissa. Kokoukseen pystyi osallistumaan etänä, mutta ilman äänioikeutta. Kokoukseen osallistui paikan päällä 13 ja valtakirjalla 1 osakasta ja etänä 21 osakasta. Kokouksessa edustettuna oli 10 % yhteismetsän kokonaisuäänimäärästä. Kokouksen puheenjohtajana toimi Markus Lassheikki Kirkkonummelta. Kokouksesitelmän piti metsänhoitaja Juho Lammi Tapiosta. Osakaskokouksessa esiteltiin uusilla tiloilla, metsien kasvulla ja hakkuilla päivitetty uusi metsätaloussuunnitelma vuosille 2024–2033. Vuotuiseksi hakkuusuunnitteeksi vahvistettiin 11 700 m³ ainespuuta. Ylijäämää päätettiin jakaa 5,4 € osuudelle. Lisäksi käsiteltiin henkilövalinnat, strategian päivitys ja muut vuosikokousasiat.

Lapin yhteismetsää on markkinoitu omilla verkkosivuilla, Pohjois-Suomen metsänhoitoyhdistysten lehdessä ja erilaisissa metsätilaisuuksissa. Lisäksi on tehty suoramarkkinointia rajanaapureille. Nettisivuille on vuoden mittaan lisätty ajankohtaisia uutisia. Osakkaille lähetettiin vuoden aikana viisi tiedotetta.

Yhteismetsän strategian päivitys viisivuotiskaudelle 2024-28

Lapin yhteismetsä järjesti strategian uudistamista varten osakaskyselyn, joka oli saman sisältöinen kuin edellisen kerran viisi vuotta sitten tehty.

Kyselyyn vastasi noin puolet osakkaista eli 77. Yhteismetsän toimintaan oltiin valtaosin hyvin tyytyväisiä.

Toiminnasta annettu yleisarvosana nousi 8,5:stä 9,0:aan.

Pinta-alaa halusi kasvattaa noin 90 prosenttia vastaajista. Ylijäämän jakaminen vuosittain koettiin tärkeäksi. Eniten kannatusta sai viiden euron ylijäämä osuutta kohden.

Yhteismetsän nettisivuilla ilmoitti käyneensä lähes 90 prosenttia vastaajista, mutta syksyllä uusituilla nettisivuilla oli käynyt vain noin puolet vastaajista.

Yhteismetsän tiedotuskanavista sähköpostia pidettiin parhaana.

Tapio Oy:n tuottama puuston kehitysennuste 50 vuotta eteenpäin

Lapin yhteismetsä tilasi Tapio Oy:ltä metsien kehitysennusteen vuoteen 2073 asti. Laskelmien pohjana oli hakkuilla ja metsänhoitotoimilla päivitetty tilanne vuoden 2023 lopussa.

Laskelmien antama tulos on, että hakkuita voidaan nykypinta-alallakin turvallisesti lisätä. Samalla voidaan huomioida myös luontokohteiden säilyttäminen. Hakkuumahdollisuuksissa tapahtuu suurempi hyppäys n. 20 vuoden kuluttua, kun kasvatusmetsien suuret ikäluokat siirtyvät päätehakkuuvaiheeseen. Kasvavista hakkuista huolimatta yhteismetsän puuvaranto kasvaisi 50 vuodessa 395 916 m³:sta 497 710 m³:iin. Uusien metsäpalstojen hankinnat ja liittämiset tulevat luonnollisesti lisänä yhteismetsän metsäpinta-alan jatkaessa kasvuaan.

Laskelmat hiilensidonnasta

Tapio Oy:n laskelmissa tuotettiin Lapin yhteismetsälle tietoa metsäomaisuuden kehityksen lisäksi hiilitunnuksista. Kestävät hakkuut -skenaariota mukaan laskentajaksolla 2024-2073 Lapin yhteismetsän metsien puuston ja maaperän keskimääräinen hiilitase on 4 549 CO₂-tonnia.

Keskimääräinen vuotuinen hiilitase kattaa 473 keskivertosuomalaisen vuotuisen hiilijalanjäljen. Yhteismetsän strategisena tavoitteena on ollut, että vähimmäisosuusmäärän (150 osuutta) mukainen omistusosuus sitoisi vähintään yhden henkilön vuosittaiset CO₂-päästöt. Tavoite ylittyi reippaasti.

Strategia viisivuotiskaudelle 2024-28

Yhteismetsän osakaskokouksessa esiteltiin hoitokunnan laatima strategia viisivuotiskaudelle 2024-28.

Lapin yhteismetsän tarkoituksena on harjoittaa edelleen vastuullista ja kestävä metsätaloutta ja samalla tarjota osakkailleen vakaata ja tasaista tuottoa.

Keskeiset avaintavoitteet ovat:

1. Metsäpalvelujen laadukas järjestäminen
2. Pätevän hallinnon rekrytointi
3. Kokonaistuotto (yliäämä+ arvonnousu), 5-10 %
4. Hyvän metsänhoidon ohjeiden noudattaminen
5. Luontoarvojen ja ympäristöriskien huomiointi

3. Puukauppa ja hakkuumäärät

Yleisestä matalasuhdanteesta poiketen puukaupan vahva kysyntä ja hintatason nousu jatkuivat 2024. Uusina ostajina nousivat Lapissa esille UPM ja Junnikalan Saha. Puukaupat kilpailutettiin paikallisten ostajien kesken. Päätehakkuuvoittoisissa leimikoissa pärjäsivät Keitele Forest ja Vaaran Metsä Oy. Yhteismetsän suurin leimikko, 4000 m³ tukkimetsää myytiin Torniossa. Tarjouskilpailun voitti Vaaran Metsä Oy, Tervolasta. Kuitupuuvoittoiset leimikot menivät Pohjois-Suomen metsämarkkinoille, StoraEnsolle ja UPM:lle. Tielinjapuita myytiin hankintana Pellosta ja Kemijärveltä.

Kalenterivuonna 2024 uusia puukauppoja tehtiin ennätysmäärä, yhteensä 13 000 m³ (9 000 m³).

Pystykaupat tehdään pääsääntöisesti kahden vuoden korjuuajalla. Tämän vuoksi puukaupan ja puun hakkuiden määrät juoksevat hieman eri tahtiin.

Vuonna 2024 hakattiin puuta 13 947 m³ (9 439 m³), josta ainespuuta 11 879 m³ (8 639 m³).

Kuusivoittoisista päätehakkuista kertyi hakkuutähde energiapuuta poikkeuksellisen paljon 2 069 m³ (800 m³)

Edellisiltä vuodelta siirtyneiden kauppojen talvilohkoja siirtyi vuoden 2025 puolelle 9 800 m³.

Taulukko 4. Puukauppatavat puutavaran luovutuksissa v. 2021–2024

Puukauppatapa	Luovutettu puumäärä, m ³				Tulot, € sis energiapuu			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Pystykaupat	9 978	5 217	8 639	11 430	333 785	184 762	319 818	497 220
Hankintakaupat	0	3 189	0	449	0	104 134	0	45 256
Yhteensä ainespuu	9 978	8 436	8 639	11 879	333 785	288 896	319 818	542 476
Energiapuu	496	1 338	800	2 069				
Puunkorjuukulut					4 107 *	61 616	11 233**	17 014
Nettokantoraha-tulot					329 678	227 280	308 585	525 462

*v 2020 kaupan talvitiekuluja ** Hakkuutähteen keruukulut, myyntitulot 2024

Taulukko 5. Puutavaran luovutukset puutavaralajeittain 2020–2024 m³

	2020	2021	2022	2023	2024
Mäntytukki	684	2 600	1 156	1 700	1 140
Kuusitukki	541	1 022	799	823	2 804
Mäntypikkutukki	294	595	367	409	205
Kuusipikkutukki	288	186	125	39	447
Havukuitu	5 685	3 667	4 253	3824	3 091
Kuusikuitu	286	37	0	199	2 115
Koivukuitu	2 816	1 870	1 338	1644	2 077
Energiapuu	1 521	496	370	800	2 069
Yhteensä	12 118	10 474	8 406	9 439	13 947
josta ainespuu	10 593	9 978	8 036	8 639	11 879
Hakkuusuunnite	7 400	7 800	9 300	9 900	11 700

Taulukko 6. Hakkuupinta-alat hakkuutavoittain Lapin yhteismetsässä 2020-2024, hehtaaria

	2020	2021	2022	2023	2024
Uudistushakkuut	25	41	26	70	41
Harvennushakkuut	66	31	23	28	38
Ensiharvennukset	50	20	38	17	26
Ylispuuhakkuut	10	21	12	22	7
Muut hakkuut	6	0	4	8	18
	156	112	103	145	130

4. Muut tuotot

Pelkosenniemieltä ja Pellosta myytiin yhteensä 6,5 hehtaaria lähinnä joutomaata omakotitonttien lisämaaksi yhteensä 9 400 eurolla. Lisäksi Tervolasta myytiin ”sirpalepalsta” 11,3 hehtaaria 6 600 eurolla.

Kemeratukia ja uutta Metkatukea saatiin yhteensä 27 001 € (49 867 €), josta pääosa tuli nuorten metsien hoitoon.

Yhteismetsäosuusien tuotto oli 27 820 € (26 841 €).

Vuokratuloja tuli kaivosvarauksista, tuulivoimasta, metsästysmaista ja Helostien eräkämpästä yhteensä 7 787 € (5 232 €). Rahoitustuottoja kertyi 21 255 € (15 168 €). Liittymistoimitusten toimitusmaksut, korvaukset maa-ainesten myynnistä ja muut tuotot olivat 17 190 € (1 250 €).

Yhteismetsän osakkailleen tarjoamia metsästysmahdollisuuksia käytti kolme henkilöä.

5. Metsän- ja luonnonhoito

Metsänhoitotöiden tukijärjestelmä muuttui vuoden 2024 alussa. Vanhan Kemera-järjestelmän tilalle tuli ns Metka. Metkassa ei ole enää tukea vanhojen ojitusaluiden ojienperkaukseen tai täydennyksiin.

Yhteismetsällä oli kaksi isoa ojitushanketta, toinen Torniossa ja toinen Kemijärvellä, yhteensä 44 hehtaaria.

Nämä voitiin siirtymäajan puitteissa toteuttaa Kemera-tuella. Vanhojen ojitusaluiden ojien perkauksia voidaan tuki toteuttaa omarahoitteisesti, mutta isojen hankkeiden tarve on vähentynyt. Ojitusaluiden osalta on todettu, että pohjaveden tason kohtuullinen nousu ei haittaa puuston kasvua. Uusien tutkimusten mukaan aikaisempia arvioita pienempi puusto riittää haihdutuksellaan pitämään pohjaveden nousun kurissa.

Kemeratuen siirtymäajalla toteutettiin vielä Kemijärvellä 22 ha taimikonhoitoa ja Pelkosenniemiellä 11 ha nuoren metsän kunnostusta. Metkatuella toteutettiin 47 ha taimikonhoitoa ja 28 ha ensiharvennuksia.

Metkassa tukitaso on hieman kemeraa alempi, mutta kohdevaatimukset väljemmät eikä tuen saaminen enää edellytä ennakkosuunnitelmaa.

Kohdevaatimusten väljenemisen ansiosta ensiharvennuskohteiden ennakkoraivauksia ei tarvitse lykätä hakkuuvaiheeseen. Lykkäys nosti työkuukausia. Ennakkoraivauksia tehtiin tuleville ensiharvennuskohteille ennakoivasti 44 ha.

Metsänhoitotyöt ja kunnostusojitukset toteutettiin ostopalveluna. Töistä vastasivat pääosaksi Lapin Metsäpalvelu Oy, sekä Lapin metsänhoitoyhdistykset. Taimet hankittiin Finnforelian Rovaniemen taimitarhalla ja kylvösiemen metsänhoitoyhdistyksien kautta.

Lannoitusalueiden Green Carbon Oy:n hiilipörssikorvaukset tyssäsivät yhtiön maksuvaikeuksiin. Metsien hiilinielut sisällytettiin myös lisäkasvutoimen osalta poliittisella päätöksellä Suomen kansalliseen hiilitaseeseen. Lisäkasvun hiilen sidontaa ei enää voitu myydä eteenpäin.

Vuonna 2021 käynnistettiin pienialaisempien, ns. ympäristötuki-kohteiden (puronvarsien, pienvesien lähiympäristöjen, lahopuustoisten vanhojen metsien jne.) kartoitus. Vuoden 2024 osalta kartoitukset jäivät vähäisiksi. Metsäkeskus lopetti kartoituspalvelun 2024. Kohteita on, ja niitä on osoitettu toimijoille, mutta kartoituksia tekevien metsänhoitoyhdistysten ja Lapin Metsäpalvelu Oy:n kartoitukset siirtyivät vuodelle 2025.

Metsänhoito- ja metsänparannustöiden kustannukset metka- ja kemera-avustusten jälkeen ja ilman lannoituksia olivat vuoden 2024 puunmyyntituloista 15 % (8 %).

Taulukko 7. Metsänhoito Lapin yhteismetsässä v. 2020–2024

Työlaji	Pinta-ala, ha				
	2020	2021	2022	2023	2024
Maanmuokkaus	19	17	36	32	71
Kylvö	3	4	28	11	2
Istutus	12	14	20	12	17
Uudistusalan raivaus	14	13	20	13	86
Taimikonhoito	76	24	16	73	73
Nuoren metsän hoito	38	20	36	13	12
Ennakkoraivaus	6	20	0	27	44
Yhteensä	168	112	156	181	305
Kustannukset €	56 681	28 015	34 518	42 182	77 926
Lannoitus	53	48	0	56	0
Lannoituskustannukset €	14 739	16 834	0	22 550	0
Muu metsänhoito €		3 523	-	-	-
Kunnostusojitus ha	5	46	8	7	44
Pienartien teko km	1,7	0	0,5	0,5	3,5
Metsäteiden kunnostus km	0	5			
Kustannukset tiet ja ojitukset poistoiineen €	6 461	6 990	6 695	6 981	27 259
Metsänhoitotöiden kustannukset €	77 881	55 362	41 897	71 713	105 185
Metka- ja Kemeratuet € (ilman ymp.tukea)	23 671	15 765	17 170	24 554	27 001
Nettokustannukset tukien jälkeen €	54 210	39 597	24 727	47 159	78 184

6 Yhteismetsän taloudellinen asema

Lapin yhteismetsän tilivuoden 2024 ylijäämä oli **418 903 €** (278 020 €).

Pankkitileillä oli 31.12.2024 varoja **622 389 €** (264 918 €).

Metsäliiton perus- ja lisäosuuksissa oli **163 806 €** (119 768 €).

Saamisia oli **3 090 €** (228 101 €). Siirto-, alv-, tulovero- ja ostovelkoja **80 046 €** (56 096 €).

Pankkivelkoja ei ole.

Hoitokunnan jäsenille maksetut työkorvaukset matkakuluineen oli **10 182 €** (8 459 €).

7 Yhteismetsän arvo

Yhteismetsän metsäkiinteistöjen arvo 31.12.2024 oli Mhy Lapin summa-arvomenetelmän pohjalta laskettuna 10,5 miljoonaa (8,5 milj.) euroa. Laskelmassa on käytetty Lapin kolmen vuoden, 2022, 2023 ja 2024 keskimäärisiä kantohintoja ja 15 % (2024 15 %) kokonaisarvon korjausta.

Yhteismetsän ja yhtymän hallussa olevien yhteismetsäosuuksien arvo, 593 475 euroa, on määritetty yhteismetsien hoitokuntien määrittämien arvojen mukaan. Yhteismetsien arvoissa on se muutos edelliseen vuoteen, että Kemijärven yhteismetsä on nostanut omaa näkemystään manttaalin arvosta 600 000 eurosta 700 000 euroon ja Kuusamon yhteismetsä 970 000 eurosta 1 000 000 euroon. Omistuksessa olevien yhteismetsäosuuksien arvioitu markkina-arvo 2024 oli arviolta 898 000 € (815 000 €)

Taulukko 8. Yhteismetsän osuuden arvo 31.12.2024

Omaisuu den muoto 31.12.	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Metsälöiden arvo	10 526 029	8 716 565	7 992 595	6 416 912	5 127 992	4 717 403
Yhteismetsäosuuk sien arvo	593 475	532 593	505 378	481 143	447 528	434 450
Osakkeet ja osuudet	163 806	119 768	112 443	29 653	28 375	17 258
Rakennukset	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Rahat ja saamiset	625 479	494 619	364 727	389 839	242 971	171 819
Varallisuus yhteensä	11 918 789	9 873 545	8 985 143	7 327 547	5 856 775	5 350 930
Vieras pääoma	-80 046	-56 096	-15 023	-40 634	-24 032	-37 458
Netto varallisuus	11 838 743	9 817 449	8 970 120	7 286 913	5 832 743	5 313 473
Osuuk sien määrä 31.12.	44 799	41 804	40 412	36 031	31 226	29 298
Laskennallinen varallisuus/1 osuus	264	235	222	202	187	181
Laskennallinen varallisuus / 150 osuutta	39 640	35 227	33 300	30 300	28 050	27 150

Hoitokunta määrittää erikseen yhteismetsän osuuden käyvän arvon.

Hoitokunnan määrittämä osuuden arvo oli 7.3.2024 asti **229** euroa ja sen jälkeen **241** euroa, jolloin minimimäärän, 150 osuutta, arvo oli **36 150** euroa.

8. Ylijäämän jako

	Jaettu ylijäämä €	€/osuus	osuuden arvo €
2017	30 996	3,0	146
2018	38 547	3,0	146
2019	58 005	3,0	177
2020	87 894	3,0	181
2021	124 904	4,0	197
2022	151 330	4,2	210
2023	185 895	4,6	229
2024	238 993	5,4	241